

Briuselis, 2018 09 12
SWD(2018) 409 final

KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS

POVEIKIO VERTINIMO SANTRAUKA

pridedamas prie

**Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento
dėl teroristinio turinio sklaidos internete prevencijos**

{COM(2018) 640 final} - {SEC(2018) 397 final} - {SWD(2018) 408 final}

Santraukos lentelė
Teroristinio turinio sklaidos internete prevencijos poveikio vertinimas
A. Būtinybė imtis veiksmų
Kodėl? Kokia problema sprendžiama?
Teroristinio turinio sklaida internete ir toliau yra didelis ir svarbus visuomeninis ir politinis rūpestis. Nepaisant įvairių nereguliacinių priemonių, interneto prieglobos paslaugomis toliau naudojamosi teroristinio turinio sklaidos tikslais.
Ko siekiama šia iniciatyva?
Šia iniciatyva siekiama padidinti pasitikėjimą internetine aplinka bendrojoje skaitmeninėje rinkoje užkertant kelią teroristinio turinio prieinamumui internete ir drauge ES piliečiams užtikrinant aukšto lygio saugumą. Konkrečiai siekiama padidinti teroristinio turinio nustatymo ir šalinimo priemonių veiksmingumą, drauge didinant skaidrumą ir prieglobos paslaugų teikėjų atskaitomybę. Priemone taip pat siekiama pagerinti atitinkamų institucijų kovos su teroristiniu turiniu internete pajėgumus ir apsaugoti nuo teisėto turinio pašalinimo per klaidą bei užtikrinti tinkamą pagrindinių teisių apsaugą.
Kokia būtų papildoma ES lygmens veiksmų nauda?
Dauguma interneto platformų veikia tarpvalstybiniu mastu ir teikia prieigą prie turinio nepriklausomai nuo to, kur yra informacijos naudotojai ir teikėjai. Valstybės narės jau turi teisės aktų, kuriais reglamentuojamas neteisėto turinio šalinimas iš interneto, tačiau reikmė užtikrinti nacionalinio lygmens visuomenės saugumą turi būti derinama su pagrindine teise teikti paslaugas ir įsisteigimo teise pagal bendrosios rinkos taisykles. Nacionalinių taisyklių fragmentacija didėja arba gali padidėti, o tai kliudytų veiksmingai taikyti įsisteigimo teisę ir teisę teikti paslaugas ES ir drauge apribotų kovos su teroristiniu turiniu internete veiksmingumą bei įmonėms nulemtų didesnes reikalavimų laikymosi išlaidas. Atsižvelgiant į šių paslaugų pobūdį ir ryškėjančią vidaus rinkos fragmentaciją, pačių valstybių narių veiksmams veiksmingai apriboti neteisėto turinio prieinamumo internete nepavyktų.
B. Sprendimai
Kokios su teisėkūra susijusios ir nesusijusios politikos galimybės apsvarstytos? Ar viena iš politikos galimybių pasirinkta kaip tinkamiausia? Kodėl?
Vertinant poveikį, be pagrindinio scenarijaus, svarstytos trys galimybės, atspindinčios panašią, tačiau nevienodo intensyvumo (veiksmingumo ir poveikio pagrindinėms teisėms atžvilgiu) intervencijos logiką. Svarbiausi galimybių aspektai yra šie: Nuostatos, kuriomis siekiama suderinti teroristinio turinio pašalinimo arba prieigos panaikinimo procedūras, vykdomas gavus nacionalinės institucijos nurodymą pašalinti turinį. Kad būtų galima vykdyti šias procedūras, taip pat reikia suderinti bendrą teroristinio turinio internete apibrėžtį (pagal tris galimybes svarstomos trys skirtingos apibrėžtys) ir išaiškinti prieglobos paslaugų teikėjų ir turinio teikėjų teisę kreiptis į teismą gavus nurodymą pašalinti turinį (būdinga visoms galimybėms). Nuostatos, kuriomis siekiama užtikrinti skaidrius procesus ir ataskaitų teikimą valdžios institucijoms ir Komisijai (pagal visas galimybes), padidintų atskaitomybę ir pasitikėjimą turinio valdymo procesu ir taip padėtų politikams ir nacionalinėms institucijoms kovoti su teroristiniu turiniu, o naudotojams leistų geriau suprasti, kaip prieglobos paslaugų teikėjai įgyvendina savo turinio valdymo politiką. Nacionalinių institucijų ir Europolo bendradarbiavimas (nevienodu intensyvumu pagal skirtingas galimybes) pagerintų jų gebėjimus kolektyviai kovoti su teroristiniu turiniu drauge išvengiant dubliavimo ir sumažintų prieglobos paslaugų teikėjų sąveikos su nacionalinėmis institucijomis kompleksiskumą ir sąnaudas tarpvalstybinių paslaugų atveju. Taip pat nuostatos, kuriomis užtikrinama, kad tais atvejais, kai bendrovės susiduria su teroristiniu turiniu,

prieglobos paslaugų teikėjai savo iniciatyva nustato **tinkamas ir proporcingas aktyvias priemones, padedančias nustatyti teroristinį turinį** (skirtingi reikalavimai pagal skirtingas galimybes).

Apsaugos priemonės (pagal visas galimybes) ir nuostatos, kuriomis siekiama užtikrinti, kad teroristinio turinio aptikimo ir šalinimo priemonės nenulemtų teisėto turinio šalinimo per klaidą ir kad būtų atsižvelgta į pagrindines teises.

Nuostatos, **kuriomis siekiama užtikrinti, kad priemonės būtų vykdomos** (pagal visas galimybes), įskaitant ne ES bendrovių teisinio atstovo skyrimą, kontaktinių centrų sukūrimą ir užtikrinimą, kad valstybės narės nustatytų nuoseklias sankcijų sistemas.

Ataskaitoje pristatomas priemonių, kurios, kaip manoma, būtų veiksmingiausios kovojant su teroristiniu turiniu internete, derinys. Taip pat įvertinamas skirtingų aspektų veiksmingumas.

Poveikio vertinime padaryta išvada, kad veiksmingiausiai siekti nurodytų tikslų padėtų tokios priemonės kaip išsami teroristinio turinio apibrėžtis, reikalavimas per vieną valandą nuo nurodymo gavimo pašalinti teroristinį turinį, reikalavimas įvertinti tiek Europolo, tiek valstybių narių pranešimus, reikalavimas, kad su teroristiniu turiniu susiduriantys prieglobos paslaugų teikėjai savo iniciatyva imtųsi aktyvių priemonių naujam teroristiniui turiniui nustatyti ir užkirsti kelią pakartotiniam žinomos medžiagos įkėlimui, griežtos apsaugos priemonės, neleidžiančios per klaidą pašalinti teisėto turinio, ir skaidrumo reikalavimai.

Kas kuriai galimybei pritaria?

Prieglobos paslaugų teikėjai iš esmės remia pagrindinį scenarijų ir mano, kad pirmiausia reikėtų įvertinti visapusišką nereguliacinių priemonių įgyvendinimo poveikį. Jei vis dėlto būtų nuspręsta priimti teisės aktą, jie labiausiai pritartų tikslinei intervencijai sprendžiant konkrečius ir visuomenei itin aktualius klausimus.

Valstybės narės pripažįsta, kad reikia toliau remti priemones (t. y. nuolat plėtoti pagrindinį scenarijų) ir kovos su teroristiniu turiniu intervencijas. Valstybės narės visų pirma pabrėžė reikmę nustatyti bendrą teroristinio turinio apibrėžtį, reikalavimus imtis veiksmų gavus prašymą ir savo iniciatyva imtis aktyvių priemonių, taip pat užtikrinti skaidrumą ir priemones, kuriomis užtikrinama, kad pašalintą turinį būtų galima naudoti teisėsaugos tikslais. Europos Vadovų Taryba paragino Komisiją „pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, siekiant tobulinti turinio, kuriuo kurstoma neapykanta ir skatinama vykdyti teroro aktus, aptikimą ir šalinimą“.

Skaitmeninių teisių srityje veikianti pilietinė visuomenė ir akademinės bendruomenės atstovai pritarė pagrindinio scenarijaus raidai. Jie ragino atsargiai vertinti kai kuriuos reguliavimo galimybių elementus, visų pirma susijusius su savo iniciatyva taikomomis aktyviomis priemonėmis ir poveikiu pagrindinėms teisėms. Pavieniai asmenys, dalyvavę viešose konsultacijose, taip pat rodė susirūpinimą šiais klausimais; reprezentatyviai imčiai priklausantys piliečiai, dalyvavę specialioje „Eurobarometro“ apklausoje pritarė papildomoms ES lygmens priemonėms, skirtomis kovoti su neteisėtu turiniu internete.

C. Tinkamiausios galimybės sąnaudos ir nauda

Šiame poveikio vertinime išsamiai išdėstomos priemonių pagal kiekvieną iš galimybių sąnaudos ir nauda. Vertinime padaryta išvada, kad veiksmingiausia yra trečia galimybė. Ji labai padėtų siekti politinių tikslų ir duotų didžiausios naudos, atsižvelgiant į problemos mastą ir apimtį. Nors trečia galimybė darytų didžiausią ekonominį poveikį tikėtinioms sąnaudoms ir papildomai administracinei naštai, ji taip pat duotų didžiausios naudos.

D. Tolesni veiksmai

Kada politika bus persvarstoma?

Siekiant užtikrinti, kad teisės akto vertinimas būtų pagrįstas, bus nustatyta išsami teisės akto rezultatų ir poveikio stebėsenos programa. Stebėsenos programa bus grindžiama valstybių narių kompetentingų institucijų vykdančios funkcijas surinkta informacija, kurią papildys pavišintos skaidrumo ataskaitos. Kitus duomenis, ypač apie savo iniciatyva taikomas aktyvias priemones, teiks prieglobos paslaugų teikėjai, vykdydami ataskaitų teikimo prievolę. Pagal visas galimybes stebėsenos veiklą papildys tyrimai, kuriais siekiama geriau suprasti neteisėto turinio sklaidą internete ir vertinti neteisėto turinio pašalinimo automatinį priemonių technologinę raidą.